

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5C/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513208012
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2513208012.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou Mgr. Katarínou Arnouldovou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: ERASMUS LEGAL, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti odporkyni: T. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Q. T., v konaní zastúpená: H. L. H., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Trnava, o zaplatenie 4.173,10 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.850,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 2.850,- eur od 13.04.2011 do zaplatenia a k rukám právneho zástupcu navrhovateľa náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 139,46 eur a náhradu iných trov konania vo výške 91,45 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.06.2013 sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 4.173,10 eur spolu s kapitalizovaným denným úrokom z omeškania do zosplatnenia vo výške 1,53 eur, kapitalizovaným denným úrokom z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 902,18 eur a úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 4.074,66 eur od 20.06.2013 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že dňa 15.03.2010 uzatvoril s odporkyňou úverovú zmluvu č. 4003053202, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.000,- eur. Odporkyňa sa zaviazala uhradiť úver v 60 mesačných splátkach po 91,60 eur. Nakoľko odporkyňa bola v omeškani s úhradou svojho záväzku, navrhovateľ ju listom zo dňa 28.03.2011 vyzval k splateniu celého zostatku úveru vyčísleného vo výške 4.174,63 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Odporkyňa po zosplatnení dlžnú sumu nezaplatila, a preto sa jej zaplatenia spolu s príslušenstvom navrhovateľ domáha v tomto konaní.

Keďže vykonaným šetrením bolo zistené, že odporkyňa sa na adrese svojho trvalého pobytu nezdržiava a inú adresu jej pobytu sa súdu nepodarilo zistiť, uznesením č.k. 5C/43/2014 - 33 zo dňa 22.01.2015 jej bola ustanovená opatrovníčka na chránenie jej záujmov v konaní.

Písomným podaním zo dňa 22.04.2015 navrhovateľ vzal návrh späť čo do zaplatenia kapitalizovaného úroku z omeškania za obdobie od 13.04.2011 do 19.06.2013 v rozsahu sumy 77,12 eur späť a súčasne zmenil svoj návrh v časti o zaplatenie úroku z omeškania, ktorý od 20.06.2013 žiadal priznať vo výške 0,025 % denne. O týchto procesných úkonoch súd rozhodol uznesením č.k. 5C/43/2014 - 46 zo dňa 18.05.2015. Právoplatnosťou tohto uznesenia sa tak predmetom konania stal nárok na zaplatenie sumy 4.173,10 eur spolu s kapitalizovaným denným úrokom z omeškania do zosplatnenia vo výške 1,53 eur,

kapitalizovaným úrokom z omeškania od 13.04.2011 do 19.06.2013 vo výške 825,06 eur a úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 4.074,66 eur od 20.06.2013 do zaplatenia.

Keďže riadne a včas predvolaní účastníci sa na pojednávanie neustanovili, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnili s tým, že nežiadali o odročenie pojednávania, súd za použitia ustanovenia § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (ďalej len O.s.p.) prejednal vec za neprítomnosti účastníkov, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na začatie konania a jeho doplnením, úverovou zmluvou, úverovými zmluvnými podmienkami navrhovateľa, úverovou zmluvou, úverovými podmienkami navrhovateľa, splátkovým kalendárom, výzvou na splatenie dlhu, poštovým podacím hárkom, výpisom navrhovateľa z obchodného registra, ako aj obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník uzavreli dňa 15.03.2010 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporkyňi úver vo výške 3.000,- eur s jednorazovým čerpaním, pri úrokovej sadzbe 21,85 % ročne. Odporkyňa sa zaviazala splácať poskytnutý úver v 60 mesačných splátkach vo výške 91,60 eur, zaviazala sa tak zaplatiť navrhovateľovi celkom sumu 5.496,- eur. Medzi účastníkmi bol dojednaný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 1,99 eur, poplatok za možnosť zmeny splátok vo výške 0,30 eur a poistenie úvere vo výške 6,45 eur mesačne. V zmluve sa uvádza, že celkové náklady spotrebiteľa predstavujú sumu 1.989,60 eur (čo však nezodpovedá ostatným podmienkam splácania úveru). Konkrétny údaj o termíne splatnosti splátok, ako aj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentoval. Namiesto toho sa uvádza, že dlžník je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru s tým, že prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru (podľa splátkového kalendára predloženého navrhovateľom bola v zmysle uvedeného prvá splátka splatná dňa 19.04.2010); konečná splatnosť úveru bola vyjadrená len ako 60 mesiacov po poskytnutí úveru. V zmluve bol uvedený údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (19,11 %), ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) pre poskytovaný úver bola vyjadrená rozmedzím 24,1 % až 25,1 % s poznámkou, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, pričom táto mala byť dlžníkovi oznámená po poskytnutí úveru.

Z obsahu a formy úverovej zmluvy vyplýva, že ide o formulárovú zmluvu, v ktorej hlavnej časti sa uvádzajú údaje o osobe dlžníka a podmienky poskytnutia a splácania poskytovaného úveru, a v ktorej záverečnej časti je obsiahnutá predtlač textu písaného drobným písmom, v ktorom sa uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚP“), uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste, s ktorými sa odporkyňa, ako vyplýva z predtlačenej vyhlásenia uvedeného v zmluve, oboznámila a prejavila s nimi súhlas.

Podľa hlavy 5, § 1 ÚP je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je uvedený v zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu, ktorý je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach úveru je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a príp. poplatok za poistenie, ktoré je klient podľa úverovej zmluvy povinný platiť. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

Podľa hlavy 7, § 3 písm. a) ÚP, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie navrhovateľa v prípade, že klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace; v takomto prípade je spoločnosť taktiež oprávnená od úverovej zmluvy jednostranne odstúpiť.

Podľa hlavy 7, § 6 ÚP, v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a, b, c § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť navrhovateľovi celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť navrhovateľovi súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by navrhovateľovi vznikol nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Veriteľ je oprávnený v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť.

Podľa hlavy 17, § 3 ÚP, je klient v prípade omeškania s úhradou splátky o viac ako 7 dní povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 15 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

Z navrhovateľom predloženého splátkového kalendára súd zistil, že odporkyňa po poskytnutí úveru titulom plnenie si zmluvných povinností nezaplatila navrhovateľovi žiadnu sumu. Navrhovateľ jej dňa 26.04.2010 a dňa 07.06.2010 vyúčtoval poplatky za upomienky vo výške 16,- eur, dňa 07.06.2010 jej vyúčtoval úroky za omeškanie vo výške 1,53 eur, v dňoch 23.06.2010 a 27.07.2010 si voči nej uplatnil zmluvnú pokutu v sume spolu 54,96 eur (41,22 eur + 13,74 eur). Z dôvodu oneskorenia sa so splácaním úveru navrhovateľ využil právo na predčasné zosplatnenie úveru, vyplývajúce mu zo zmluvných dojednaní (hlava 7 § 3 písm. a) ÚP), a listom zo dňa 28.03.2011, ktorý bol odovzdaný na poštovú prepravu dňa 31.03.2011, vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej čiastky úvery, vyčíslenej v sume 4.174,63 eur, v lehote do 15 dní odo dňa spísania listu, čo však odporkyňa neurobila.

Podľa navrhovateľom predloženej špecifikácie žalovaná pohľadávka vo výške 4.173,10 eur pozostáva a) z dlžnej istiny do času zosplatnenia vo výške 369,98 eur, b) zo zosplatnenej istiny vo výške 2.630,02 eur, c) z neuhradeného úroku z uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 624,34 eur, d) z úroku, ktorý by mala odporkyňa uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, vo výške 372,92 eur (tzv. ušlý úrok), e) z poplatkov za vedenie účtu vo výške 23,88 eur, f) zo zmluvných pokút vo výške 54,96 eur, g) z poplatkov za upomienky vo výške 16,- eur, h) z poplatku za možnosť zmeny splátky vo výške 3,60 eur, i) z kapitalizovaného úroku z omeškania do zosplatnenia v sume 1,53 eur, ktorý bol vyrubený dňa 07.06.2010. Keďže odporkyňa je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, navrhovateľ sa domáhal priznania úroku z omeškania aj odo dňa zosplatnenia (13.04.2011) do spísania návrhu (19.06.2013) vyčísleného v sume 825,06 eur (ako 0,025 % denne zo sumy 4.074,66 eur od 13.04.2011 do 19.06.2013) a odo dňa 20.06.2013 až do úplného zaplatenia vo výške 0,025 % denne zo sumy 902,18 eur.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme; b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, aj nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom bola platne uzavretá úverová zmluva v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, ktorá je vzhľadom na charakter jej účastníkov a okolnosti jej vzniku súčasne zmluvou spotrebiteľskou, a preto sa jej vznik ako aj nároky z nej vyplývajúce spravujú nielen ustanoveniami Obchodného zákonníka, ale aj zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku postavenie *lex specialis* a ktorý pre spotrebiteľskú zmluvu o úvere za účelom ochrany práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany stanovuje špecifické náležitosti (§ 4 ods. 2 cit. zák.). Súčasne súd s poukazom na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa posudzoval uplatnený nárok aj z hľadísk vyplývajúcich z ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Obsahom predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporkyni úver a tomu zodpovedajúci záväzok odporkyne poskytnutý úver mu vrátiť spolu s úrokmi v dohodnutých mesačných splátkach. Súd po preskúmaní obsahu dohodnutých zmluvných podmienok zistil, že zmluva neobsahuje náležitosti tak, ako sú predpísané ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., a to náležitosť podľa písm. g) - konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a náležitosť podľa písm. j) - ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K absentujúcej náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zák. súd uvádza, že zo znenia tohto ustanovenia vyplýva pre veriteľa povinnosť explicitne uviesť v zmluve konkrétny údaj o konečnej splatnosti úveru, čo v súdenom prípade splnené nebolo. V texte zmluvy sa uvádza, že dlžník je povinný splácať úver v 60 pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru s tým, že prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a na ďalšom mieste, že lehota splatnosti je 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Takýto spôsob definovania konečnej splatnosti úveru však nezodpovedá intenciám citovaného zákonného ustanovenia. S ohľadom na znenie zákonného ustanovenia, v kontexte ostatných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy, totiž nepostačuje a nemôže byť rozhodujúce, že z obsahu zmluvy je možné dátum konečnej splatnosti vypočítať, keďže zákonodarca v citovanom ustanovení výslovne vyžaduje, aby zmluva obsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Ak by totiž postačovalo, že konečná splatnosť úveru by bola vypočítateľná, tak potom údaj o konečnej splatnosti úveru by vôbec nemusel byť obsiahnutý v žiadnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, pretože ak sa v nej uvádzajú základné náležitosti iba podľa písm. i) citovaného zákona, dátum konečnej splatnosti úveru by bol vypočítateľný vždy. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť v zmluve ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, súd konštatuje, že navrhovateľ ako výlučný zostavovateľ zmluvy si túto povinnosť riadne nespĺnil, keď údaje uvádzané v zmluve sú nepresné a zavádzajúce. V čase uzatvárania zmluvy bol dlžník oboznámený len s rozmedzím, v ktorom sa mala hodnota RPMN pohybovať. Z obsahu zmluvy pritom vyplynulo, že presná hodnota RPMN mala byť dlžníkovi oznámená až po poskytnutí úveru, a to vzhľadom na ustálenie dňa, kedy malo dôjsť ku skutočnému poskytnutiu úveru. Súd má za to, že takýto spôsob informovania spotrebiteľa nezodpovedá zákonnej úprave, pričom sa žiada dodať, že ani dôvod, na ktorý sa navrhovateľ v zmluve odvoláva, nemá z hľadiska vymedzenia podmienok poskytnutia úveru opodstatnenie. Súčasne bolo zistené, že v zmluve sa uvádzala zavádzajúca informácia aj pokiaľ ide o celkové náklady spotrebiteľa na úver, keď uvedená suma celkových nákladov bola nižšia o 506,40 eur ako by odporkyňa vystupujúca v pozícii dlžníka, ak by dlh riadne splácala, v skutočnosti bola bývala uhradila. V dôsledku absencie týchto náležitostí je potom potrebné úver poskytovaný na základe predmetnej zmluvy v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov, z čoho vyplýva, že navrhovateľovi nárok na zaplatenie úroku, ani poplatkov nevznikol a súd ho preto ani nemohol priznať.

Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie vyúčtovaných zmluvných pokút vo výške 54,96 eur, súd v tejto súvislosti uvádza, že nakoľko ide o samostatný právny inštitút, majúci povahu zabezpečovacieho prostriedku zmluvného záväzku odporkyne riadne a včas platiť splátky úveru, ktorý nemožno subsumovať pod úroky a poplatky v zmysle dikcie ustanovenia § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z., súd ho skúmal osobitne, a vychádzajúc z nižšie uvedených úvah dospel k záveru o jeho neopodstatnenosti. Navrhovateľ vyúčtoval odporkyni zmluvné pokuty na základe zmluvného dojednanja (hlava 17 § 3 ÚP), v zmysle ktorého možno od dlžníka požadovať zmluvnú pokutu vo výške 15 % z čiastky, s úhradou ktorej je v omeškaní. Výška zmluvnej pokuty sa teda odvodzovala od sumy splátky úveru, ktorá však v sebe zahŕňala nielen splátky istiny, ale aj úroku a poplatkov. Jednou z podstatných náležitostí dohody o zmluvnej pokute je v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka určenie jej výšky, resp. spôsobu jej určenia. Ak nie je výška dohodnutá presnou sumou ako v uvedenom prípade, potom spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty musí

byť dostatočne určitý a zrozumiteľný pre obe zmluvné strany, a to už v čase jej dojednaní, kedy musí byť nepochybne vymedzené, z hodnoty akých veličín bude výška zmluvnej pokuty v prípade porušenia zmluvnej povinnosti v určitom čase zistená. V súdnom prípade, a to s ohľadom na okolnosť, že ide o úver bezúročný a bez poplatkov, je potom dojednanie o výške zmluvnej pokuty nedostatočne určité. Je tomu tak preto, že z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané, že by súčasťou zmluvy bol býval splátkový kalendár, z ktorého by bola zrejmá výška, počet a termíny jednotlivých splátok istiny a úroku, z ktorých by bolo možné odvodiť spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty aj v prípade bezúročného úveru, ktorý prípad nastal. S ohľadom na túto skutočnosť dospel súd k záveru, že spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty vyjadrený ako percentuálna miera zo sumy splátky úveru (ktorá v sebe zahŕňa nielen splátku istiny, ale aj úroku a poplatkov), nezodpovedal požiadavke určitosti tohto právneho úkonu a preto súd dohodu o zmluvnej pokute vyhodnotil ako absolútne neplatnú v zmysle § 544 ods. 2 v spojení s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že navrhovateľ na jej zaplatenie nemá nárok.

Zmluva o úvere bola teda platne uzavretá, avšak navrhovateľovi z nej nevznikol nárok na žiadne úroky, či poplatky a rovnako ani nárok na zmluvné pokuty. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ na základe zmluvy o úvere zo dňa 15.03.2010 poskytol odporkyňi peňažné prostriedky vo výške 3.000,- eur, pričom odporkyňa mu z titulu plnenia záväzkov vyplývajúcich jej z tejto zmluvy neuhradila žiadnu sumu. Navrhovateľ preto využil svoje právo na predčasné zosplatenie úveru a listom zo dňa 28.03.2011 vyzval odporkyňu na úhradu celej dlžnej čiastky v lehote 15 dní odo dňa spísania listu, ktorá uplynula dňom 12.04.2011. Na základe uvedeného, vychádzajúc súčasne z vyššie uvedených záverov o povahe úveru ako bezúročného a bez poplatkov, súd uzavrel, že navrhovateľovi by bol vznikol nárok len na zaplatenie sumy 3.000,- eur predstavujúcej istinu poskytnutého úveru a keďže odporkyňa je s plnením tejto sumy v omeškani, aj na zaplatenie úroku z omeškania odo dňa 13.04.2011. Navrhovateľovi však nebolo možné priznať tieto nároky v plnom rozsahu, nakoľko súd zistil, že časť z ich bola na súde uplatnená po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou, nároky z ktorého sú predmetom tohto konania, má spotrebiteľský charakter, a preto súd posudzoval dôvodnosť žalovaného plnenia za použitia právnych noriem prijatých za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v záväzkovom vzťahu s dodávateľom.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku a pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinným od 01.05.2014, bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a to tak, že bol okrem iného doplnený o zhora citované ustanovenie § 5b. Týmto boli

zavedené nové zásadné zmeny v legislatíve týkajúce sa okrem iného aj premlčania nárokov zo spotrebiteľských vzťahov, kedy súd ex offo prihliada na prípadné premlčanie uplatneného práva predávajúceho voči spotrebiteľovi (na rozdiel od doterajšej právnej úpravy, kedy súd na premlčanie mohol prihliadnuť iba vtedy, ak bola zo strany povinného vznesená námietka premlčania). Nakoľko právna úprava týkajúca sa premlčania je vo svojej podstate procesnoprávneho charakteru (aj keď je uvedená v hmotnoprávnom predpise) a nakoľko vo vzťahu k novoprijatému ustanoveniu § 5b <aspi://module='ASPI'&link='250/2007%20Z.z.%25235b'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 250/2007 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='250/2007%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o ochrane spotrebiteľa zákonodarca neprijal žiadne prechodné ustanovenie, je potrebné od 01.05.2014 vo všetkých konaniach týkajúcich sa nárokov voči spotrebiteľom ex offo prihliadať na námietku premlčania. Z uvedených dôvodov sa preto súd v súdenom prípade, ktorého predmetom sú nároky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy a v ktorom odporkyňa v pozícii spotrebiteľa požíva osobitnú ochranu, zaoberal otázkou premlčania a aj bez návrhu prihliadal na nemožnosť uplatnenia práva navrhovateľa voči odporkyňi, resp. na oslabenie jeho nároku vrátane jeho premlčania, ktoré bráni priznať mu voči spotrebiteľovi žalované plnenie.

Keďže prejednáváná vec má spotrebiteľský charakter, súd poukazujúc na citované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015 aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia o premlčaní tak, ako sú tieto upravené v Občianskom zákonníku, a to aj napriek tomu, že úverová zmluva ako zmluvný typ je absolútnym obchodným vzťahom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý právny kódex obsahuje takisto komplexnú úpravu inštitútu premlčania, vzťahujúcu sa na obchodné záväzkové vzťahy. Súd k uvedenému postupu dodáva, že ani v tomto prípade neboli k ustanoveniu § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení prijaté prechodné ustanovenia, v dôsledku ktorej skutočnosti je potrebné toto ustanovenie aplikovať aj na právne vzťahy založené pred dňom jeho účinnosti. (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.04.2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranú dobu nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva a im zodpovedajúcim povinnostiam. Premlčanie má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti nároku, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno navrhovateľovi priznať v súdnom konaní a ako také vymôcť, hoci právo existuje v naturálnej forme a možno ho dobrovoľne splniť (premlčanie nie je spojené so zánikom nároku).

Podľa vyššie citovaného všeobecného ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, vzťahujúceho sa na tento prípad, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ako vyplýva z predložených listinných dôkazov, splatnosť odporkyňou neuhradených splátok č. 1. - 3. nastala ešte pred zosplatnením úveru, a to k 19.04.2010, 19.05.2010 a 19.06.2010, pričom nasledujúcim dňom vzniklo navrhovateľovi právo požadovať od odporkyne ich úhradu. Rovnako tak i úrok z omeškania vyúčtovaný dňa 07.06.2010 za omeškania s úhradou splatných splátok. Navrhovateľ však podal návrh na súd až dňa 24.06.2013, a teda po uplynutí premlčacej doby vo vzťahu k špecifikovaným plneniam, ktorá začala plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátok. S ohľadom na túto skutočnosť preto súd, ktorý je v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. z úradnej moci povinný prihliadať na premlčanie práva v spotrebiteľských vzťahoch, žalovanú pohľadávku v rozsahu sumy 150,- eur (predstavujúcej súčet 3 neuhradených splátok po 50,- eur, ktorá suma zodpovedá výške splátky poskytnutej istiny za stanovených podmienok splácania pri zohľadnení záverov o povahe úveru ako bezúročného a bez poplatkov) s príslušenstvom zamietol.

Za dôvodný tak súd považoval nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 2.850,- eur predstavujúcej neuhradenú časť istiny, ktorá bola uplatnená pred uplynutím premlčacej doby. Súčasne, keďže odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu, súd za dôvodný považoval aj nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy 2.850,- eur, ktorý navrhovateľovi priznal v zmysle jeho žalobnej žiadosti odo dňa nasledujúceho po uplynutí 15-dňovej lehoty na plnenie určenej v liste zo dňa 28.03.2011, t.j. od 13.04.2011, vo výške 0,025 % denne (9,13 % ročne), keďže súd je návrhom viazaný a úrok z omeškania v uplatnenej výške neprekračuje zákonný rámec v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom

v čase omeškania odporkyne, kedy základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola 1,25 %, a teda sadzba zákonného úroku z omeškania predstavovala 9,25 % ročne.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Navrhovateľ si v konaní uplatňoval sumu 4.173,10 eur s príslušenstvom, pričom mu bola priznaná suma 2.850,- eur s príslušenstvom a v časti o zaplatenie sumy 1.323,10 eur s príslušenstvom súd návrh zamietol. Z uvedeného vyplýva, že v konaní bol úspešnejším účastníkom navrhovateľ, pričom miera jeho čistého úspechu predstavuje 36,58 % (rozdiel medzi pomerom úspechu navrhovateľa 68,29 % a pomerom úspechu odporkyne 31,71 %), a preto mu patrí náhrada trov konania v tomu zodpovedajúcom rozsahu. Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 250,- eur a trovách právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov vo výške 381,26 eur za 2 úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. písomné podanie na súd - podanie žaloby) po 151,05 eur za úkon a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 7,81 eur, ktoré sumy žiadal navýšiť o DPH so sadzbou 20 %. Súd po preskúmaní takto uplatnených trov právneho zastúpenia zistil, že boli uplatnené dôvodne a v správnej výške. Na základe uvedeného tak súd priznal navrhovateľovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 139,46 eur (36,58 % zo sumy 381,26 eur) a na náhradu iných trov konania vo výške 91,45 eur (36,58 % zo sumy 250,- eur) a zaviazal odporkyňu na ich zaplatenie k rukám právneho zástupcu navrhovateľa (§ 149 ods. 1 O.s.p.) tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. Musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a) - f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia